

[Finansministeren.]

Forslag til lov om ændring af visse forbrugsafgifter. (Forhøjelse af afgiften af cigaretter, fintskåret røgtobak, spiritus, vin og øl),

forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m. v.,

forslag til lov om ændring af lov om vægtafgift af motorkøretøjer m. v.,

forslag til lov om ændring af lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger. (Afgift af vaskemaskiner, køleskabe, frysebokse, el-komfurer og støvsugere m. m. Forhøjelse af afgift af fjernsynsmodtagere),

forslag til lov om afgift af elektricitet og

forslag til lov om afgift af lystfartøjer m. v.

I tilslutning hertil skal jeg gøre rede for regeringens forslag vedrørende begrænsninger i de offentlige udgifter i 1975-76 og følgende finansår.

Hensigten med dette omfattende oplæg til ændringer i både skatte- og udgiftspolitikken er at bryde med den udvikling, vi har været inde i gennem en årrække, med stærkt stigende offentlige udgifter og stigende skattesatser. Samtidig vil forslagene udgøre et væsentligt led i regeringens bestræbelser på at bremse inflationen og rette op på den økonomiske balance. Jeg tror, at dette er bestræbelser, som vil imødekomme et udbredt og stærkt behov i befolkningen, og det er efter regeringens opfattelse nødvendigt, at der nu tages energisk fat på at ændre kursen i vor økonomi. Den debat, der i sidste uge var her i Folketinget om perspektivplanredigørelsen, viste, at der er en bred tilslutning til at komme i gang med det praktiske arbejde på en sådan sanering.

Inden jeg går ind på de enkelte forslag, vil det være naturligt at give en sammenfattende oversigt over de tendenser i vor økonomi, som er baggrunden for regeringens ønske om allerede nu at styrke den efterspørgseldæmpende politik.

De oplysninger, der foreligger om udviklingen i den forløbne del af året, peger alle i retning af, at den danske økonomi er præget af den alvorlige mangel på balance, som blev tegnet med al tydelighed i den økonomiske oversigt fra marts, og som åbner dystre perspektiver for det videre økonomiske forløb, hvis der ikke hurtigt lægges en mere langsigtet fast linje for den økonomiske politik.

De netop offentliggjorte tal for handelsbalancen i første kvartal og valutaudviklingen frem til udgangen af april bekræfter til fulde den alvorlige forringelse af betalingsbalancen. Handelsbalancen har i årets første kvartal udvist et underskud på ca. 4,5 mia kr. eller dobbelt så meget som i første kvartal sidste år. Underskuddet på den samlede løbende betalingsbalance må for årets første kvartal anslås at have beløbet sig til godt 3 mia kr. eller næsten tre gange så meget som i første kvartal 1973. Selv om man tager hensyn til, at der omkring årsskiftet er sket nogle tilfældige forskydninger i udenrigshandelen, som har belastet merimporten i første kvartal, tyder alt dog på, at niveauet for det løbende underskud på betalingsbalancen i den forløbne del af året snarere har været større end det niveau på 7 mia kr. for 1974 som helhed, der blev skønnet i den økonomiske oversigt fra marts. Også valutaudviklingen bekræfter forringelsen af betalingsbalancen. I de første fire måneder af året er valutastillingen blevet forringet med ca. 1 mia kr., selv om der i samme periode er hjemtaget udenlandske lån for 1,8 mia kr., og selv om der er sket en opjustering af de private bankers valutastilling med 0,5 mia kr.

Den ugunstige udvikling på betalingsbalancen skyldes i første række den fortsatte voldsomme vækst i udgifterne til importen; de har været næsten 50 pct. større end i første kvartal sidste år, mens eksportindtægterne er steget med en tredjedel. De enorme stigninger i oliepriserne er en væsentlig årsag til importforøgelsen, idet de samlede importudgifter til energi er mere end fordoblet. Men også bortset herfra har importstigningen været meget stærk, næsten 40 pct., hvilket især afspejler, at prisstigningerne også for andre importvarer end brændsel har været meget betydelige. Tillige er importmængderne fremdeles gået i vejret.

Vi kan ikke afskærme os fra de udenlandske prisstigninger, men vi både kan og skal holde så meget igen på den hjemlige efterspørgsel, at importstigningen — målt i mængde — midlertidigt bringes til ophør, og således at eksporterhvervene ikke som følge af mangel på arbejdskraft hæmmes i at udnytte de foreliggende afsætningsmuligheder.

Efterspørgsels- og produktionsudviklin-